

Grant Thornton

An instinct for growth™

Stanowisko niezależnego biegłego
rewidenta z badania sprawozdania
finansowego sporządzonego za 2015 rok

Wielkopolska Spółdzielcza Kasa
Oszczędnościowo-Kredytowa

Grant Thornton

An instinct for growth™

Stanowisko niezależnego biegłego rewidenta

Grant Thornton Frąckowiak Spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E
61-131 Poznań
Polska

T +48 61 62 51 100
F +48 61 62 51 101
www.GrantThornton.pl

Dla Zebrania Przedstawicieli Wielkopolskiej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

- 1 Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Wielkopolskiej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Kasa) z siedzibą w Poznaniu przy ul. Macieja Palacza 13, na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 roku (w tym współczynnik wypłacalności), rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu własnym, rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.
- 2 Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest kierownik jednostki. Kierownik jednostki jest zobowiązany do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 330, z późniejszymi zmianami) (Ustawa o rachunkowości).
- 3 Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii, na podstawie badania, czy jest ono zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Kasy oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie załączonego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Audyt – Podatki – Outsourcing – Doradztwo
Member of Grant Thornton International Ltd

Grant Thornton Frąckowiak Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 3654.
Komplementariusz: Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. Zarząd komplementariusza: Cecylia Pol – Prezes Zarządu, Tomasz Wróblewski – Wiceprezes Zarządu.
Adres siedziby: 61-131 Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E. NIP: 778-14-76-013, REGON: 301591100. Rachunek bankowy: 18 1750 1019 0000 0000 0098 2229.
Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy, nr KRS 0000369868.

Badanie to zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że zbadane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Badanie polegało na sprawdzeniu – w dużym stopniu w sposób wyrywkowy - dokumentów i zapisów księgowych potwierdzających kwoty i informacje zawarte w zbadanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało też ocenę zastosowanych przez kierownika jednostki zasad (polityki) rachunkowości, znaczących szacunków przeprowadzonych przez kierownika jednostki, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

- 4 W dniu 18 maja 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego wprowadziła w Kasie zarząd komisaryczny na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 1450 z późniejszymi zmianami)(Ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych). Z dniem ustanowienia Zarządcy Komisarycznego dotychczasowi członkowie Zarządu Kasy zostali odwołani z mocy prawa, a udzielone wcześniej prokury i pełnomocnictwa wygasły. Otrzymane przez nas załączone sprawozdanie finansowe zostało podpisane z datą 31 marca 2016 roku przez Zarząd Kasy. Niniejsze stanowisko sporządziliśmy już po odwołaniu Zarządu Kasy i ustanowieniu zarządu komisarycznego przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- 5 Punkt 4 wprowadzenia do załączonego sprawozdania finansowego Kasy zawiera stwierdzenie, że to sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych prowadzonych w sposób zgodny z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 880) (Rozporządzenie). Jednakże ten sam punkt wprowadzenia do załączonego sprawozdania finansowego zawiera stwierdzenie, że bilans i rachunek zysków i strat zostały sporządzone według wzoru obowiązującego przed wejściem w życie Rozporządzenia, a więc nie są one zgodne z treścią załącznika nr 2 do Rozporządzenia. Wreszcie ten sam punkt wprowadzenia do załączonego sprawozdania finansowego zawiera omówienie przyjętych metod wyceny aktywów i pasywów oraz zasad pomiaru wyniku finansowego. Istotna część tych metod i zasad, w tym w szczególności zapisy dotyczące wyceny udziałów w innych jednostkach, dłużnych papierów wartościowych, należności i udzielonych pożyczek, zobowiązań i depozytów oraz ustalania przychodów i kosztów z tytułu odsetek i prowizji jest niezgodna z przepisami Rozporządzenia. W rezultacie w załączonym sprawozdaniu finansowym:
 - aktywa i zobowiązania finansowe Kasy nie zostały zaklasyfikowane do kategorii zgodnych z par. 15 Rozporządzenia,
 - w związku z brakiem odpowiedniej klasyfikacji w odniesieniu do wymienionych wyżej pozycji aktywów, pasywów, przychodów i kosztów nie zostały zastosowane zasady wyceny wymagane przepisami Rozporządzenia; w szczególności: udziały w innych jednostkach objęte w zamian za wkład niepieniężny nie zostały wycenione w wartości godziwej w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny, dłużne papiery wartościowe, udzielone pożyczki oraz depozyty członkowskie nie zostały wycenione według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, a wysokość przychodów i kosztów z tytułu odsetek i prowizji została ustalona przy zastosowaniu nominalnych stóp procentowych i rozliczenia metodą liniową, bez uwzględnienia efektywnej stopy procentowej,
 - wartość współczynnika wypłacalności została ustalona na podstawie funduszy własnych i aktywów, których wartości przyjęte do wyliczeń obarczone były opisanymi wyżej błędami.

Z uwagi na opisane w niniejszym punkcie kwestie nie możemy uznać, że zastosowane przy sporządzaniu załączonego sprawozdania finansowego metody wyceny aktywów i pasywów oraz zasady ustalania wyniku finansowego były we wszystkich istotnych aspektach prawidłowe, tj. zgodne z przepisami Rozporządzenia.

- 6 Po sporządzeniu sprawozdania finansowego przedłożonego nam do badania Kasa podjęła próbę wyceny udzielonych pożyczek według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. W dokonanym przeliczeniu Kasa uwzględniła prowizje z tytułu udzielenia pożyczek, nie zostały natomiast uwzględnione prowizje z tytułu umów ubezpieczeniowych, zawieranych przez członków Kasy w związku z zaciąganiem pożyczek. Ponadto w przeliczeniu dokonanym przez Kasę nie zostały uwzględnione depozyty członkowskie. Skutki tych przeliczeń nie zostały ujęte w załączonym sprawozdaniu finansowym. Z uwagi na kwestie opisane w niniejszym punkcie nie jesteśmy w stanie odnieść się do prawidłowości wyceny zarówno udzielonych pożyczek, jak i depozytów członkowskich zaprezentowanych odpowiednio w aktywach i pasywach bilansu stanowiącego element załączonego sprawozdania finansowego.
- 7 W aktywach bilansu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku zaprezentowane zostały udziały w dwóch spółkach kapitałowych o łącznej wartości 52 925 tysięcy złotych. Zgodnie z przepisami Rozporządzenia, udziały te powinny zostać wycenione w wartości godziwej, a skutki wyceny powinny zostać odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny. Ponadto w odniesieniu do tych udziałów powinna zostać przeprowadzona ocena, czy nie wystąpiły dowody utraty wartości tych składników aktywów. W toku prowadzonego badania otrzymaliśmy sporządzone przez niezależnych ekspertów wyceny wartości godziwej udziałów według stanu na koniec 2015 roku. Wyniki tych wycen nie zostały jednak uwzględnione w załączonym sprawozdaniu finansowym. Dodatkowo w trakcie badania nie przedstawiono nam materiałów, które pozwoliłyby nam na weryfikację racjonalności założeń przyjętych przy przygotowaniu projekcji finansowych stanowiących podstawę dokonania wycen. Wreszcie wyceny te zostały przygotowane przed ustanowieniem Zarządcy Komisarycznego, który został zobowiązany do wypracowania koncepcji restrukturyzacji Kasy lub opracowania i uzgodnienia z Komisją Nadzoru Finansowego programu postępowania naprawczego. Z uwagi na fakt, że Kasa, będąca jedynym wspólnikiem i głównym klientem obu spółek, generowała przeważającą część przychodów z ich działalności, naszym zdaniem, nowe koncepcje restrukturyzacyjne powinny zostać uwzględnione w postaci aktualizacji przygotowanych wycen udziałów.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie byliśmy w stanie potwierdzić prawidłowości wyceny udziałów w spółkach kapitałowych zaprezentowanych w bilansie Kasy.

- 8 W aktywach bilansu stanowiącego element sprawozdania finansowego Kasy za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku wykazano wkłady wniesione na fundusz stabilizacyjny w Kasie Krajowej w wysokości 4 019 tysięcy złotych. Zgodnie z przedstawionym przez Kasę Krajową rozliczeniem funduszu na dzień 31 grudnia 2015 roku, z kwoty 309 575 tysięcy złotych funduszu na pomoc dla sektora Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo- Kredytowych przekazano 309 573 tysiące złotych, z czego 267 861 tysięcy złotych na udziały nadobowiązkowe w kasach. Biorąc pod uwagę sytuację sektora, w którym Kasa działa, istnieją przesłanki wskazujące na to, że część tego składnika aktywów mogła utracić wartość i należy dokonać szacunku ewentualnych strat z tego tytułu. W związku z tym, że nie mogliśmy

- 9 przeprowadzić wystarczających procedur, które pozwalałyby na zbadanie, czy wkład wykazany w bilansie Kasy utracił wartość, nie możemy się wypowiedzieć na ten temat.
- 10 Nie byliśmy w stanie potwierdzić, czy rozrachunki z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz obciążenia wyniku finansowego za 2015 rok podatkiem dochodowym w kwocie 526 tysięcy złotych, zaprezentowane w załączonym sprawozdaniu finansowym, zostały ustalone w prawidłowej wysokości.
- 11 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 5 327 tysięcy złotych oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 1 096 tysięcy złotych zostały zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym na koniec 2015 roku w tych samych wartościach, jak na koniec 2014 roku. W trakcie badania nie otrzymaliśmy kalkulacji składników tych aktywów i rezerwy. Ponadto nie otrzymaliśmy udokumentowania przeprowadzenia oceny możliwości zrealizowania w przyszłości korzyści z aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Tym samym nie byliśmy w stanie potwierdzić prawidłowości wyceny w załączonym sprawozdaniu finansowym aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
- 12 W trakcie badania sprawozdania finansowego nie przedstawiono nam oświadczeń złożonych przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Kasy, przedstawiających listę podmiotów powiązanych z tymi osobami w rozumieniu przepisów Rozporządzenia. W związku z tym nie jesteśmy w stanie potwierdzić kompletności informacji zawartych w załączonym sprawozdaniu finansowym odnośnie transakcji dokonanych przez Kasę ze stronami powiązanymi.
- 13 Sporządzając załączone sprawozdanie finansowe Kasa dokonała pomniejszenia podstawy tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek członkowskich w związku z posiadanymi zabezpieczeniami w postaci poręczeń. Łączna kwota pomniejszenia odpisów aktualizujących z tego tytułu na koniec 2015 roku wyniosła 2 190 tysięcy złotych. W trakcie 2015 roku Kasa nie dokonywała weryfikacji jakości poręczycieli w trybie przewidzianym w par. 23 ust. 5 Rozporządzenia, a tym samym, w naszej ocenie, nie powinna dokonywać pomniejszenia podstawy tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu poręczeń. W przypadku odstąpienia od korzystania z pomniejszenia wynik finansowy Kasy za 2015 rok oraz poziom kapitałów własnych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku uległyby pogorszeniu o wskazaną w niniejszym punkcie kwotę.
- 14 W załączonym sprawozdaniu finansowym Kasa zaprezentowała stratę netto za 2015 rok w wysokości 1 885 tysięcy złotych oraz stratę netto za rok poprzedni w wysokości 8 281 tysięcy złotych. Ponadto poziom przychodów netto ze sprzedaży i zrównanych z nimi, osiągnięty przez Kasę w 2015 roku obniżył się o 11 291 tysięcy złotych, tj. o 22% w stosunku do poziomu uzyskanego w roku poprzednim. Współczynnik wypłacalności wykazany w załączonym sprawozdaniu finansowym wynosi według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku 4,83%, co nie jest zgodne z art. 24 Ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Opisana sytuacja w połączeniu z okolicznościami opisanymi w punkcie 4 wskazują na istnienie istotnego zagrożenia co do możliwości kontynuowania działalności przez Kasę w dającej się przewidzieć przyszłości, a stopień niepewności co do przetrwania Kasy jest znaczny. Załączone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności Kasy i nie zawiera korekt dotyczących odmiennej wyceny i klasyfikacji aktywów i

pasywów, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby Kasa nie była w stanie kontynuować swojej działalności. Biorąc pod uwagę istotność tych okoliczności, nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy założenie kontynuacji działalności Kasy jest zasadne.

- 15 Zarząd Kasy nie złożył nam pisemnego oświadczenia o prawidłowości i rzetelności załączonego sprawozdania finansowego oraz o kompletności dokumentów i wyjaśnień przekazanych nam w trakcie badania. Zarządca Komisaryczny Kasy w dniu 29 czerwca 2016 roku przedstawił nam pisemne oświadczenie, w którym odmówił przejęcia odpowiedzialności za sporządzone przez Zarząd Kasy załączone sprawozdanie finansowe, jak również za przekazane materiały i dokumenty (ich jakość i kompletność) w toku prowadzonego przez nas badania, podając zarazem przyczynę odmowy.
- 16 Uwzględniając wagę problemów omówionych wyżej i ich wpływ na wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz sytuację majątkową i finansową Kasy na dzień 31 grudnia 2015 roku, nie możemy wyrazić opinii o załączonym sprawozdaniu finansowym.
- 17 W przedstawionej sytuacji za bezprzedmiotowe uznaliśmy rozpatrywanie sprawozdania z działalności Kasy.

Elżbieta Grześkowiak

Biegły Rewident nr 5014
Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu
Grant Thornton Frąckowiak Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E, podmiot uprawniony do badania sprawozdań
finansowych, numer ewidencyjny 3654

Poznań, 29 czerwca 2016 roku.